Poštnina plačana v gotovini

Posamezne številke: Navadne Din —·50, ob nedeljah Din 1·—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10·—, za inozemstvo D 18·—, dostavljen na dom D 11·—, na izkaznice D 10·—. Inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“, MARIBOR, Jurčičeva ulica štev. 4.

TABOR

Posamezne številke: Navadne Din —·50, ob nedeljah Din 1·—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. SHS poštnočekovni račun štev. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III. Maribor, sreda 20. septembra 1922. Številka: 212.

Tržaško vprašanje

Trst, 17. sept.

(n. n.) Tržaško prebivalstvo je res lahko zadovoljno! Še mesec dni, pa bo minulo že četrto leto, odkar je prišlo nadenj »odrešenje«, in Tržačanje so imeli v teh štirih letih dovolj prilike, da so temeljito izpoznali vse dobrote in sladkosti tega »odrešenja«. Prve dve leti je še šlo nekako, ker je ostalo v Trstu še nekaj predvojnega bogastva in je tudi v vojni mesto še kolikortoliko »živelo«. Ali pusto je tretje leto in Tržačanje so čim dalje tem jasneje začeli izpoznavati, da so v novih razmerah minuli tisti časi, v katerih se je med in mleko cedilo po tržaških ulicah in se je dobro živelo, če se je le količkaj migalo. Trgovinski promet z zaledjem je začel zastajati, tržaška skladišča, polna do vrha, so ostajala polna, vse, kar je bilo še prometa, je bilo le tranzitno in še tega je prihajalo vedno manj in manj. Trst je začel izpoznavati, da stoji pred popolnim gospodarskim polomom, in vedno obupnejši so postajali klici, ki so pozivljali rimsko vlado, naj vendar stori svojo dolžnost napram mestu, ki s svojo tako sijajno dokazano zvestobo Materi Domovini — v vojnem času so tisti, ki so bili ob prihodu Italijanov v Trst najnavdušenejši »odrešenci«, najhujše blatili Italijo in se naravnost pohotno naslajali na raznih že kar ogabno pisanih in risanih zasramovanjih laškega kralja, laške vojske in vsega, kar je bilo v zvezi z Italijo — pač ne zasluži pogina.

Iz Rima so potem prihajale obljube za obljubami, ali uresničila se ni nobena. Vrgli so v svet misel, da se celo tržaško mesto proglasi za »prosto luko«. Nekoliko mesecev je ta misel pač res držala pokoncu obupane Tržačane, ali polagoma je začela uplahovati in danes v Trstu že ni več človeka, ki bi se dal zavarovati s to mislijo. Medtem pa je položaj v Trstu postajal vedno obupnejši. Brezposelnost je naraščala od dne do dne, tisoči in tisoči zastonj iščejo dela, kruha, a kaj šele to, ko je dela, kruha z vsakim dnevom manj in manj! »Nekaj je treba storiti!« — je šlo od ust do ust, »napeti je treba vse sile, Trst mora zopet postati torišče svetovne trgovine, kakor je bil v prejšnjih časih!« Ali kako?! S čim?!

Ko je sila prikipela že do vrhunca, so našli rešilno misel, seveda pristno italijansko lahkoumno, zgrajeno ne na trdno podlago smotrenega dela, temveč le na pesek upov in želja: »Mednarodni vzorčni sejem!«

Predlanski sejem se je popolnoma ponesrečil in zaključil v prepričanju, da se ne otvori več. Ali letos so ga vendar zopet otvorili in uspeh tudi ne bo dosti boljši od predlanskega. Ali če bi bil tudi še tako dober, kaj vendar vse to pomaga Trstu, ki sam ne proizvaja skoraj ničesar, kar naj bi šlo v svet. Da naj bi pa Trst veljal kot nekak posredovalni trg za drugokrajevne laške ali celo inozemske proizvode, je pa naravnost nezmisel, ko je vendar jasno, da se vsak umni trgovec kolikor mogoče izogiba tujega posredovalca, ki le podražuje blago, in kupuje naravnost pri proizvajalcu.

Tržaški sejem ima za gospodarsko življenje Trsta le toliko pomena, kolikor dajo mestu zaslužka obiskovalci semnja, tiste dni, ki so v Trstu, od kupčij, ki se sklenejo na semnju, pa bo imel Trst bore malo, ker proizvodi niso tržaški in večinoma tudi ne pojdejo v svoje namembne kraje preko Trsta, ker bi to pomenilo velik nepotreben ovinek, ki zopet le podražuje blago. Vse to ve Tržačan tako dobro, in zato ga tudi vse razbobnanje dobrot sejma ni dvignilo iz njegovega malodušja. Službenim ozdravlevalcem Trsta je bilo torej treba poseči po močnejših lekih, seveda takih, ki ne stanejo dosti in pomagajo vsaj hipno.

In res! Za časa sejma so sklicali v Trst kar celo vrsto raznih kongresov, izmed katerih naj omenim le takoimenovani »italijansko-orijentalski kongres in pa kongres italijanskega novinarstva. Na obeh teh kongresih se je na dolgo in široko razpravljalo o Trstu, o njgovem gospodarskem stanju in njegovih potrebah. Ministri in drugi mogočni oblastniki so razkladali tu svoje načrte za povzdigo tržaškega prometa, v raznih komisijah se je določevalo, kakšne trgovinske pogodbe naj se sklenejo in kako naj se v njih zagotovi Trstu prvo mesto na božjem laškem solncu, sklepalo se je kako se morajo vse prometne žile najširšega tržaškega zaledja, ki sega preko Jugoslavije in Avstrije tja do besarabskih planjav, do Krkonošev in poljsko-litvanskih prašum, napeljati v Trst in edino le v Trst, pomednarodovali so železnice in reke, sploh, z eno besedo: zgradili so Trstu tako sijajno bodočnost v oblake, da se je tem oblakom samim moralo storiti milo od vse te bodoče tržaške sreče in se jim je vlila cela ploha solza na presrečno mesto sejem, sejmarje in kongresiste.

S tem pa je za enkrat tudi rešeno tržaško vprašanje za — laško vlado in vse tisto, kar je ž njo v zvezi. S svojimi lepimi načrti in še lepšimi obljubami so nasuli Trstu toliko peska v oči, da si ga vsaj par mesecev ne bo izmel iz njih in ne bo videl svoje mizerije. Ko se pa zopet zave — načrti bodo seveda ostali načrti, obljube pa obljube — pa pridejo z novimi načrti in novimi obljubami, Tržačan pa si bo še nadalje pritegoval pas preko želodca in stradal, dobesedno stradal, dokler bo mogel. Potem pa pride konec!

In naj ne misli kdo, da so to le besede! O ne! Trst je pod sedanjo vladavino v resnici posvečen poginu. Italija sama mu ne more dati življenja, ker ga komaj in komaj vzdržuje vsem ostalim svojim mnogoštevilnim velikim pristaniščem in je Trst tako izključno navezan na svoje zaledje, ki ni italijansko in ga italijanska zunanja in notranja politika le še vedno bolj odbijata od Italije in prav posebej še od Trsta samega. Vsa italijanska zunanja politika je usmerjena proti mali antanti in zlasti še proti neposredni sosedi Jugoslaviji, notranja italijanska politika pa goji v Trstu in njegovem območju ono strupeno zalego, ki ob vsaki priliki brizga svoj strup na ogromek tistega naroda, čigar prijateljstvo napram Italiji bi edino mogle vrniti Trstu že do skrajnosti izčrpano življenjsko moč! Kako naj živi Trst ob taki politiki?!

Na sedanjih tržaških kongresih se je govorilo mnogo o odnošajih z Jugoslavijo, ugotoviti se more celo, da so tudi bili aranžerji vsaj toliko razsodni, da v teh vprašanjih niso dali govoriti tistim, ki bi bili šele olje pritirali v ogenj, ali do izraza pa še vedno ni prišlo tisto izpoznanje, ki bi reklo: **»Storimo konec krivicam, ki jih delamo mi, da bo sprava res mogoča!« Dokler pa tega izpoznanja ne bo in dokler besedam ne bodo sledila tudi dejanja in poroštva za bodočnost, je sprava izključena in Trst obsojen v — smrt počasno, a tem gotovejšo!**

Važne gospodarske konference.

Vinarska konferenca v Zagrebu. — Sporazum glede nakupa deviz.

Zagreb, 19. septembra. (Izvirno.) Včeraj se je vršila v prostorih Zagrebške trgovsko-obrtne zbornice konferenca vinskih producentov in vinskih trgovcev ter zastopnikov poljedelskega in prometnega ministrstva. Konference sta se udeležila poljedelski minister Pucelj in sekcijski šef poljedelskega ministrstva Stojanović. Ugotovilo se je, da se v naši državi pridela približno tri milijone hektolitrov vina, kar presega porabo v državi sami, Kot odjemalec pride zaenkrat v poštev le Češkoslovaška, s katero je bila sklenjena trgovska pogodba, ki določa izvoz 150.000 hl vina na Češkoslovaško. V to svrho bo izvozila Vojvodina 40.000 hl, Dalmacija 40.000 hl, Slovenija 30.000 hl, Hercegovina 10.000 in Hrvatska s Slavonijo 30.000 hl. Tukajšnji trgovec z vinom Stern je predlagal ustanovitev vinske borze. Inž. Kastanić (Sušak) je priporočal čimprejšnjo uvedbo enotnega vinarskega zakona in zvišanje uvozne carine za vino napram Italiji in Grčiji. Češkoslovaški konzul ing. Para je opozarjal na visoke železniške tarife v Jugoslaviji, ki onemogočajo uspešno konkurenco z italijanskim vinom. Konferenca je bila ob 19. uri zaključena.

Beograd, 19. septembra. (Izvirno.) Danes se je vršila v kabinetu fin. ministra konferenca, ki so ji prisostvovali pomočnik finančnega ministra Plavšić, generalni inspektor Jakovljević in člani obrtniške zbornice. Na konferenci je bil dosežen popoln sporazum glede dovoljenja za nakup deviz.

Anketa o stanju letošnje žetve.

Beograd, 19. septembra. (Izvirno.) Na predlog pristojnega oddelka poljedelskega ministra je bila določena anketna komisija, ki bo zbrala in kontrolirala podatke o stanju letošnje žetve z ogledovanjem na licu mesta. Komisija bo štela 6 članov in bo razdeljena v dve skupini. Prvo skupino vodi poljedelski inspektor za Južno Srbijo Milan Zorić, drugo inspektor za Vojvodino Milan Dunjić. Na čelu ankete se nahaja sekcijski šef za poljedelstvo Nešić. Komisija je že odpotovala in začela delati. V 14 dneh bomo izvedeli pravo stanje letošnje žetve in to bo tvorilo podlago pri preiskovanju vzrokov današnje draginje in bo uspešno služilo za boj proti draginji.

Politični viharji na Bolgarskem.

Sofija, 18. septembra. (Bolgarska tel. ag.) Včerajšnji dan je pretekel v Trnovem povsem mirno. Napovedano zborovanje opozicijonalnega bloka se ni vršilo. Zborovanja agrarcev se je udeležilo ogromno število pristašev. Voditelje blokašev in njihove svojce ter bivše ministre je morala policija vzeti v zaščito, da jih obvaruje pred morebitnimi napadi. Razjarjena množica se je pomirila šele tedaj, ko je Taskalov izjavil v vladnem imenu, da bodo člani predvojnih vlad — ministra Gešov in Danev — kakor tudi člani povojnega kabineta — Malinov in Kosturkov — postavljeni pred sodišče. Sobranje bo sklicano k izrednemu zasedanju, na katerem se bo rapravljalo tudi o krivdi voditeljev opozicijonalnega osnutka, določajočem kazni za one, ki rušijo notranji mir. V Sofiji, Tirnovem in v drugih mestih vlada popoln mir. (Opisani dogodki so v zvezi z razkritji o Wranglovi akciji. Baje so bili voditelji opozicijonalnega bloka (meščanskih strank) sporazumni z Wranglom. Koliko je na tej mučni obdolžitvi resnice, je težko reči, ker so politične razmere v Bolgariji vsled velikanske demagogije vseh strank zelo nejasne. Ni izključeno, da Stambulijskij z ozirom na bližajoče se volitve in na agitacijske uspehe svojih nasprotnikov namenoma išče obdolžitve, ki mu dobro služijo. Op. ur.)

—o—

Iz sej Zveze narodov.

REŠEVANJE AVSTRIJE.

Ženeva, 18. sept. (Izv.) Finančna in gospodarska komisija ste izdelali poročilo o sanaciji Avstrije. Priporočata zlasti, da Avstrija sklene trgovske pogodbe z vsemi sosednimi državami in sicer v najkrajšem času.

MANJŠINSKO VPRAŠANJE.

Ženeva, 18. sept. (Izv.) Začetkom seje 6. komisije je zvezni svetnik Motta prečital svoje poročilo o manjšinskem vprašanju, ki ga meni predložiti plenarni seji. Ker angleški tekst še ni razdeljen, se je razprava preložila.

SPREJEM MADŽAROV V ZVEZO NARODOV.

Ženeva, 18. sept. Današnja plenarna seja Zveze narodov se je soglasno izrekla za sprejem Madžarske v Zvezo narodov. Nato se je vršila na predlog Norvežana dr. Nansena razprava o pomoči grškim in armenskim beguncem iz Male Azije. Peta komisija je dobila nalog, izdelati tozadevne predloge. Predlog, naj Zveza narodov intervenira pri narodih, ki so izzvali konflikt v Mali Aziji, je bil izročen prvi komisiji. Jutri seja, v kateri pade tudi odločitev glede reguliranja mej med Avstrijo in Ogrsko.

Pred invazijo Kemalovih čet v Evropo?

Grčija utrjuje Tracijo.

Atene, 18. sept. Grška vlada hoče odposlati zlasti mlajše letnike v Tracijo, da tam ojači svoje postojanke.

Ruski boljševiki za Turke.

Riga, 18. sept. Vojni svet ruskih sovjetov je glasom vesti iz angleških virov sklenil zbrati vse čete v Kavkazu in celo črnomorsko brodovje ter jih imeti pripravljene, da na prvi signal gredo na pomoč Kemalistom. Ljudski komisar Harakan je izjavil, da sovjeti priznavajo pogodbo, sklenjeno med Turčijo in sovjetsko vlado glede Dardanel in Bospora, in da nima nobena druga država pravice se vmešavati v vprašanje morskih ožin.

Priprave za obrambo Dardanel.

London, 18. sept. Iz Carigrada poročajo, da infanterija dela strelske jarke v okolici Čanada v svrho obrambe Dardanel pred napadom Kemalistov.

BORZA.

Curih, 19. septembra. (Predborza.) Pariz 40.50, Zagreb 1.75, London 23.70, Berlin 0.37, Praga 17.40, Italija 22.37, Newyork 536½, Dunaj 0.00¾, Budimešta 0.27, Varšava 0.7½, Sofija 3.23.

Mariborska

Obrtna razstava

odprta do vključno 24. septembra.

Politične vesti.

* **Potvorjena izjava ministra Ninčića.** Iz Beograda poročajo: Tukajšnji listi so prinesli brzojavno vest »Agence Havas« o pogovoru, katerega je imel naš zunanji minister dr. Ninčić s poročevalcem »Matina« z ozirom na zapletljaje v Orijentu. Mnenje gosp. Ninčića, ki je tu podano, pa je popolnoma napačno in potvorjeno. Izjaviti moramo, da je g. Ninčić odločen nasprotnik vsake teritorijalne izpremembe. —

* **Pilsudski se vrnil v Varšavo.** Kakor poročajo iz Bukarešte, je šef poljske republike, ki je posetil Romunijo, odpotoval iz Sinaje naravnost v Varšavo. Govori se, da bo romunski kralj Pilsudskemu vrnil obisk in sicer takoj po kronskih slavnostih, torej v drugi polovici oktobra.

* **Avstrijska zagata.** Znano je, da ima avstrijska republika mnogo preveč uradništva, ki tlači njene finance kakor mora, ne da bi ji prinašalo kakršnekoli koristi. Vsled tega je sklenila dunajska vlada, da izvede redukcijo uradništva ter na ta način pride vsaj malo do duška. Tozadeven ukaz je bil te dni že podpisan — izdati pa ga niso mogli in sicer radi tega ne, ker nimajo denarja! Po pragmatiki bi morala država izplačati odpuščenemu uradništvu večje odpravnine — blagajne pa so prazne. Tako Avstrija sedaj ne more odpustiti uradništva, a ga seveda tudi ne more obdržati.

* **Romunija in dogodki na bližnjem Vzhodu.** Glasom romunskih listov zasleduje romunska vlada budno vse dogodke na bližnjem Vzhodu ter je pripravljena na vse eventualnosti. Glede diplomatičnih korakov za rešitev tega vprašanja stoji na stališču, da ne prizna nobenih sklepov, ki bi se izvršili brez njenega sodelovanja.

* **Romunsko-poljska vojaška konvencija.** Kakor poročajo iz Bukarešte, se vrše med predsednikom poljske republike Pilsudskim in šefom romunskega generalnega štaba, generalom štaba, generalom Cristescujem pogovori glede sklenitve romunsko-poljske vojaške konvencije. Pogovori uspevajo baje jako dobro in je pričakovati, da bo taka konvencija v kratkem tudi res sklenjena. Kakšno stališče bodo zavzele ostale države Male antante napram tej konvenciji, še ni znano.

* **Zveza narodov o sanaciji Avstrije.** Na sobotni seji 5 komisije Zveze narodov v Ženevi, k je sestavljena, da prouči načrte o sanaciji Avstrije, se je prečitalo poročilo finančnega odseka. Iz poročila je razvidno, da bi potrebovala Avstrija za sanacijo prvi dve leti 520 milijonov zlatih kron. Poleg tega pa obsega poročilo tudi kritično osvetljitev avstrijskega budžeta ter naglaša posebno velikansko število državnega uradništva v Avstriji, ki nikakor ne odgovorja številu prebivalstva in velikosti državnih uradov in obratov. Komite je izrazil mnenje, da bi bila sanacijska akcija v Avstriji le tedaj uspešna, ako bi se izvršile velike notranje reforme in ako bi se spremenilo v tem smislu tudi avstrijsko javno mnenje. Zastopniki Anglije, Francije, Italije in Češkoslovaške so izjavili, da bodo na prihodnji seji precizirali svoje stališče napram tej izjavi.

* **Bela knjiga o restavraciji Habsburžanov na Madžarskem.** Češkoslovaško zunanje ministrstvo je te dni pod naslovom »Diplomatični dokumenti o poizkusih restavracije Habsburžanov na Madžarskem« avgust 1919—november 1921) izdalo prvo diplomatično knjigo. Knjiga, ki jo imenujejo »bela knjiga« vsebuje opise obeh poizkusov restavracije Habsburžanov na Madžarskem in vseh od češkoslovaške republike proti tema dvema podvzetih korakih. Knjiga vsebuje poleg tega tudi reprodukcije 74 dokumentov, not, raportov, izjav, informacij, razglasov in demarš. Ker se nahaja v knjigi mnogo podrobnosti, ki doslej javnosti še niso bila znana, vzbuja vseobčo pozornost. Češki listi prinašajo o njej obširna poročila.

Dnevna kronika.

— **»Slovenskemu Narodu« kratko v odgovor.** Iz skrajno surovega odgovora v »Slov. Narodu«, za katerim je videti osebni interes dotičnikov, ki so ga pisali, je videti obenem, kako smo v živo zadeli s tem, da smo opozorili pravočasno na spletke zoper ustavo, katera spletka bi nam — če bi se posrečila — prinesla izgubo tega, kar smo si izbojevali po težkem boju. Ljudem, ki v »Slov. Narod« pišejo, ne bo nič pomagalo, da so se zarili v politiko ljubljanskih cerkvenih stolpov; ljudstvu se bodo oči odprle in brez razlike strank se bo obrnilo proti njim v obrambo svojih interesov. To bodo v kratkem videli.

— **O »lutenberških vinih«** piše zagrebška »Slobodna Tribuna«. Hrvatski listi so res nenadkriljivi v pačenju naših lepih imen.

— **Odlikovani sadjar.** Za zasluge na polju sadjarstva je odlikovan z zlato medaljo za državljanske zasluge g. Fran Praprotnik, nadučitelj v p. v Mozirju.

— **Dr. Ninčić v Parizu.** Naš zunanji minister se je mudil v Parizu, kjer ga je sprejel kralj Aleksander v dve uri trajajoči avdijenci. Zunanji minister je poročal kralju o dogodkih na Balkanu, ki so zelo zainteresirali našo vlado.

— **Invalidski shodi se vršijo** v nedeljo dne 24. septembra 1922 pri Sv. Martinu pod Mariborom v gostilni gospe Hmer ob 8. uri zjutraj. V nedeljo dne 1. oktobra 1922 pri Sv. Barbari pod Mariborom v gostilni g. Kraner ob 8. uri zjutraj. Vojni invalidi, vdove in sirote! Vsi na shod, ker gre za vaše interese!

— **Akcija za Aškerčev spomenik v Ljubljani.** V Ljubljani se je sestavil odbor, ki namerava z raznimi prispevki postaviti spomenik našemu velikemu pesniku Antonu Aškercu. V odboru se nahajajo odlični predstavitelji našega javnega življenja. Prispevke sprejema dr. Vekoslav Kisovec, ravnatelj Slavenske banke v Ljubljani. Tudi naš list bo rade volje sprejemal in objavljal prispevke naših čitateljev.

— **Vlom in tatvina.** Iz Osluševcev pri Vel. nedelji smo prejeli: Tudi k nam so se pritepli izmečki človeške družbe, kterih še mirno osluševska vas do sedaj ni poznala, ter oropali trgovino g. Jos. Laha po noči od 14. na 15. t. m. Odnesli so vse razun 5 kosov barhenta. Prav značilno pa je, da se jim specerija ni dopadla, izvzemši eno salamo. Dosedaj še o zločincih ni sledu, vendar se pa domneva, da imajo domačini boljše nosove kakor tujci ker zadnji ne bi mogli vohati novodošle zaloge manufakturnega blaga.

— **Afera z izvozom železa iz Ljubije.** Ko je minister za šume in rude Nafajlović pregledoval rudnik Ljubija v Bosni, je našel tam na železu postaji 15 vagonov, natovorjenih z železno rudo, katera je bila za 54.000 kg manj zabeležena, nego jo je v resnici bilo. Minister Nafajlović je odredil, da se pred njim in pred komisijo nanovo vsi vagoni izmerijo. Našlo se je za 54.000 kg rude več nego je bilo zabeleženo. Komisija preiskuje zadevo, vsi uradniki so suspendirani.

— **Skupščina tiskarjev cele države** se vrši 30. sept. in 1. okt. v Ljubljani.

— **Madžari še vedno ne mirujejo.** Te dni je bila Madžarska sprejeta v Zvezo narodov. Ob tej priliki je zatrjeval madžarski zastopnik, da so Madžari povsem lojalni in miroljubni. Kako pa ta »miroljubnost« izgleda v resnici, to nam pričajo vesti o madžarskih pripravah za napad na našo mejo, ki se trdovratno vzdržujejo v naših listih. Madžari ne morejo dementirati vesti, da se njihove čete zbirajo v bližini naše meje.

— **Telefonska zveza Ljubljana—Beograd.** Potreba direktne telefonske zveze med Beogradom in Ljubljano se je že dolgo živo občutila. To je uvidelo končno tudi ministrstvo za pošto in brzojav in je odredilo, da se še tekom tega leta zgradi nova telefonska proga preko Trebnjega in Sevnice proti Zagrebu. Z deli se v najkrajšem času prične.

— **Črnogorski vojvoda Petrović v Beogradu.** Iz Cetinj poročajo, da se je podal v Beograd vojvoda Božidar Petrović, ožji sorodnik bivšega črnogorskega kralja.

— **Gospodarska razstava v Zagrebu.** Dne 17. t. m. dopoldne je bila slovesno otvorjena razstava Gospodarskega društva. Razstavo je otvoril poljedelski minister Pucelj, ki je imel tudi kratek govor. Prisostvovali so tudi drugi zastopniki vlade in zagrebškega namestništva.

— **Blazno naraščanje cen v Avstriji.** Kakor poroča »Prager Presse«, je dunajski mestni svet sklenil povišati tarife za vožnjo po električnih cestnih železnicah na Dunaju. Odslej dalje bo stal listek za vožnjo z dunajsko električno cestno železnico 1700 avstr. kr., kljub temu pa bo cestna železnica imela vendar letno še najmanj 21.9 milijard avstr. kron deficita.

— **Delna stavka francoskih mornarjev.** Kakor poročajo pariški listi, so mornarji le delcma stopiti v stavko. Po izjavi generalnega tajnika mornariške zveze bo stavka kmalu končana.

— **Boljševiki aretirali rusko pesnico.** »Times« poroča, da so sovjetske oblasti dale aretirati te dni pesnico Ano Ahmutovo, ki jo splošno smatrajo za najboljšo predstavnico sedanje ruske lirike.

— **Strašna nezgoda** je zadela nedavno vas Srnica v Hercegovini. Utrgal se je oblak in silna povodenj je razrušila sedem hiš. Štirje kmetje so utonili. Vaščani ne pomnijo tako strašne nesreče.

— **Rudarska stavka v Ameriki** — ena največjih, kar jih pozna zgodovina socialnih bojev — je končana. Delegati rudarjev so podpisali pogodbo. 100.000 rudarjev se je vrnilo na delo že v soboto, 55.000 pa včeraj v ponedeljek.

Dopisi.

Šmartno na Pohorju. V nedeljo 24. sept. se vrši pri nas proslava prvega slov. pedagoga A. M. Slomšeka. Začetek ob ½11. uri t. j. po maši v šolskem poslopju. Na vsporedu so predavanja, deklamacije, dve igri in živa slika. — Ker je nastalo lepo jesensko vreme in so pota prav prijetna, pričakujemo obiskovalcev tudi od drugje. Na svidenje!

Darujte za ‚Sklad otroške bolnice' v Mariboru.

Radivoj Rehar:

Po Bački.

(S kongresa jugoslovenskih novinarjev).

(Dalje).

O srbski književnosti v Subotici nimam podatkov, gotovo pa se o njej skoro ne more govoriti, ker za Srbe ni Subotica kot kulturno središče nikoli pomenila veliko. Njihovo kulturno delovanje v Bački je bilo koncentrirano bolj v Somboru, a najbolj v Novem Sadu, srbskih Atenah. Pri Bunjevcih je književnost slabo razvita, kar je popolnoma razumljivo, ako pomislimo, v kakšnih razmerah so živeli. Zato je pomembno tudi ono malo, kar so storili na tem polju. Prvo knjigo v bunjevški hrvaščini, ki je ugledala beli dan, je napisal l. 1790. Bunjevec fra Grga Pešt'alić, rodom iz Baje. To je bila dalša pesnitev poklonitve bunjevških plemičev kralju Leopoldu II. o priliki kronanja, o čemer sem govoril že poprej. Naslov knjigi, oziroma pesnitvi je bil »Dostojna plemenite Bačke starih uspomena, sadašnjih i drugih slovinske krvi deliah slava«. Knjiga, katero je autor posvetil onim plemičem, ki so se vdeležili kronanja kralja Leopolda II., je bila tiskana l. 1790. v Baji. Ta knjiga je velike kulturno-historične vrednosti, ker so v njej v lepih stihih opevane tedanje razmere Bunjevcev in bunjevških prvakov, ki so se proslavili v turških vojnah. Leta 1797. je izdal fra Grga Peštalić v Budimu svojo drugo bunjevško knjigo: »Utišenje ožaloščenih u sedam pokorni pisama kralja Davida«. Ta knjiga je dokaz, da so bunjevški fratri izza dubrovniških pesnikov XVII. stoletja prvi parafrazirali Davidove psalme.

Drugi pisatelj, ki se je bavil s proučavanjem bunjenške prošlosti je bil fra Grgo Čevapović; napisal je latinsko delo: »Memoria Gentis Illisicae«. Poleg tega pa je napisal fra Grgo Čevapović tudi nabožno dramo »Josip, sin Jakoba Pajrijarke« v 10 prizorih. Drama je pisana v duhu srednjeveških cerkvenih dram. O. Pavić je napisal »Jezgro«, knjigo nabožne vsebine, jezuit Petar Kanjiža pa stari bunjevški katekizem »Kratka azbučica i kratak kršćanski nauk«, ki je bil tiskan leta 1796. v Trnavi. Najplodovitejši bunjevški pisatelj in preporoditelj, nekak bunjevški Strossmayer, pa je bil škof Ivan Antunović, zelo visoko, evropsko naobražen mož. Najvažnejše delo tega moža je »Razprava o podunavskih i potisanskih Bunjevcih i Šokcih, u pogledu narodnom, vjerskom, umnom i gragjanskom i gospodarskom«. Knjiga je bila tiskana na Dunaju l. 1882. V tej knjigi je Antunović opisal vso zgodovino Bunjevcev ter jih opomnil, da so eno in isto z brati Hrvati in Srbi ter del velikega plemena Slovanov. Antunović je osnoval tudi prvi bunjevški list »Bunjevačke i Šokačke novine«, ki so izhajale v Kaloči, a urejeval jih je Kolor Milodanović. Pozneje so imeli Bunjevci še več drugih listov, ki pa so pronehali izhajati. Obdržal se je le »Neven«, ki je pričel izhajati v Baji l. 1884., a se je pozneje preselil v Subotico. Vredno omembe je tu tudi to, da so bunjevški pisatelji pisali poprej v narodnem jeziku, nego je prišel Vuk Štefanović Karadžić pri Srbih do prepričanja, da mora biti narodna govorica osnova književnega jezika ter da so sprejeli za književni jezik štokavščino poprej, predno jo je sprejel Ljudevit Gaj pri Hrvatih.

Po ogledu mesta smo imeli zvečer v hotelu »National« prvo skupno večerjo, na kateri so se izrekli prvi oficijelni pozdravi in na kateri so se tovariši novinarji iz raznih delov naše države spoznali medsebojno, v kolikor se poprej še niso poznali. Pogrešali pa smo še vedno tovariše Čehe, ki da so krog 10. ure končno vendar prispeli. Pri vstopu v dvorano smo jih sprejeli z bučnim aplavzom in vzkliki: »Živio Čehi!« Naslednjega dne, na praznik Male gospojnice smo dopoldan ob 9. uri pričeli v krasni posvetovalnici mestne hiše s prvim kongresnim delom, o katerem pa smo poročali v našem listu že na drugem mestu.

Da pokažem gostoljubnost, s katero nas je sprejela Subotica, naj navedem samo slavnostne bankete, katere nam je priredila. Prvi banket 8. t. m. opoldan na Poliču nam je priredila mestna občina subotiška sama; udeležila sta se tega banketa poleg drugih tudi subotiški župan in veliki župan. Da zdravic in nagovorov ter dobrega baškega vina ni manjkalo, ni treba še posebej naglašati. Za dobro razpoloženje pa je poleg tega skrbela tudi izborna subotiška civilna godba, ki nam je svirala ves čas med obedom, med drugimi tudi slovenske narodne komade in Parmove »Mlade vojake«. Zvečer nam je priredila banket v hotelu »Jagnje« tovarna vagonov »Ferrum«, naslednjega dne pa opoldan subotiška sekcija JNU, a zvečer tovarna za serum. — Subotiški tramvaj, ki je last ravno iste belgijsko-srbske družbe kakor v Beogradu nam je bil vedno brezplačno na razpolago. Mesto samo je bilo v zastavah. Zastave niso plapolale le na vseh občinskih in državnih poslopjih, ampak tudi na številnih privatnih hišah.

Ker smo v soboto 9. dokončali prvi del kongresnega dela, smo se v nedeljo 10. zjutraj ob 6. uri poslovili od prijazne Subotice ter se odzvali povabilu mesta Sombora, ki nas je povabilo v svojo sredino. Med navdušenim pozdravljanjem in poslavljanjem je odbrzel naš vlak preko neizmernih ravnin jugozapadno proti Somobru. Prebivalci vasi, ki leže ob progi Subotica-Sombor je vedelo za naš prihod, zato se je zbralo v častnem številu skoro na vseh slavnostno okrašenih postajah, da nas pozdravi. Pozdraviti so nas prišli vrli baški poljedelci s svojimi društvi, učiteljstvom in šolsko mladino ter z župani in katoliškimi in pravoslavnimi duhovniki. Žal le, da je vlak na postajah stal le malo časa in smo se morali prehitro posloviti od gostoljubnih Bačkanov.

(Dalje prihodnjič.)

Z mariborske razstave.

Naši vrtnarji.

Vrtnarstvo je panoga našega narodnega gospodarstva, kateri je malokdo med ljudstvom posvečal večjo pažnjo, dasi so gospodarski strokovnjaki v neštetih člankih v raznih listih opisovali ne le poezijo vrtnarskih poslov, ampak zlasti tudi njih dobičkanosnost. Zato nas je tembolj presenetil krasno urejeni vrtnarski oddelek na letošnji razstavi, o katerem je splošna sodba obiskovalcev, da nudi najlepši vžitek skoro cele razstave. Opozoriti treba tu zlasti na izredno okusno prirejeni oddelek vinarske in sadjarske šole mariborske, kateri treba izreči vsekakor najlepše priznanje. Posebno pozornost vzbuja tudi oddelek g. Urbaneka, ki dokazuje, do kake popolnosti more voditi sistematično vrtnarstvo v rokah človeka, ki dela z ljubeznijo na stvari. Nič manj pohvalno se nam je izreči o oddelku vrtnarskih podjetij gg. Džamonje, Mejovška, Jemca, Požarja itd. Ne dvomimo, da je ogled vrtnarskega oddelka marsikaterega obiskovalca navdušil za umetnost in lepoto vrtnarstva, in gotovo na najlepši uspeh bo lahko kazala letošnja razstava, ako bo tekom prihodnjih let marsikje po Sloveniji videti nove lepe vrtne nasade, ki bodo tekmovali na bodočih razstavah za prvenstvo.

Naša kamnoseška industrija je že leta sem lahko s ponosom kazala na svoje izdelke. Med prvimi našimi podjetji v tem pogledu je brez dvoma **kamnoseška industrijska družba v Celju**, sedaj last g. R. Diehla. Izdelki, ki jih je razstavila tokrat v Mariboru, so prvovrstni in vzbujajo splošno pozornost. Dokaz temu je že dejstvo, da so vsi razstavljeni predmeti že prodani, zlasti krasni umivalnik iz lepega mramorja. Celjska kamnoseška industrijska družba je priznana že tudi izven ožjih mej Slovenije in je zlasti v Beogradu dobila družba že kmalu po prevratu ogromna naročila. Povdariti je pri tem zlasti še dejstvo, da izdeluje družba velik del svojih izdelkov iz našega domačega pohorskega mramorja, o katerega eksistenci marsikdo med nami niti pojma nima.

Vinska razstava na pokrajinski obrtni razstavi. Opozarjamo cenj. bralce na današnji inserat vin. in sadj. oddelka Slov. kmet. družbe v Mariboru ter na izredno priložnost, nabaviti si fina buteljska vina in vinske specijalitete, ki se prodajajo na razstavišču pokr. razstave, objekt B, po zelo znižanih cenah.

Kupčije na obrtni razstavi. Kakor izvemo, je bilo na obrtni razstavi sklenjenih mnogo kupčij. Dosedaj je znano, da svota perfektno sklenjenih kupčij presega 60 milijonov. Nešteto kupčij ni naznanjenih, v mnogih slučajih pa še niso povsem perfektne. Na vinarski razstavi se sploh ni sklepalo kupčij, ker vsak kupec hoče preskusiti vino v producentovi kleti. Zato pa je imela razstava ogromen propagandni uspeh, saj je pokazala posetnikom iz drugih pokrajin, da so naša vina prvovrstna. Vinorejci so z razstavo mnogo pridobili.

Mariborske vesti.

Maribor 19. septembra 1922.

m **Poročil se je** v Selu na Vipavskem 16. t. m. g. Joško Petan, uradnik Slovenske banke v Mariboru z gdč. Slavko Mermoljevo, hčerko veleposest. v Selu. Bilo srečno.

† **Ravnatelj Alojz Sedlaček.** Včeraj 18. t. m. je umrl — zadet od kapi — v 71. letu starosti bivši ravnatelj 4. deške ljudske šole g. Al. Sedlaček, rojak iz Metlike na Kranjskem. Kot učitelj in prijatelj je bil splošno spoštovan. N. v m. p.!

m **Umrla je** dne 18. t. m. gospa Marija Glančnik, roj. Tscheligi. Pogreb bo v sredo na mestno pokopališče.

m **Zborovanje trgovcev.** Trgovski gremij sklicuje za jutri dne 20. t. m. ob 20. uri v dvorano gostilne »Maribor« na Grajskem trgu sestanek trgovcev, kjer bo poročal in dal pojasnila o carinskih in deviznih zadevah odposlanec trgovsko-obrtne zbornice g. dr. Ples. Ker je zborovanje za vse one, ki se bavijo z uvozom in izvozom, vsled novoizdanih predpisov zelo važno in potrebno, se pričakuje polnoštevilna udeležba.

m **Dr. Vilko Marin** ordinira zopet v Razlagovi ulici št. 15. Opozarjamo na današnji oglas!

m **Cirkus »Drina«.** Danes, dne 19. septembra rokoborba; 1. par: Ž. Stokič, Beograd proti Ant. Popovič, Trst; 2. par: Črna maska proti A. Semič, Šibenik; 3. par: M. Efendi, Grška proti Zanelatto, Italija. — Boksanje: Derusier, Francija proti Sturman, Češkoslovaška. V slučaju dežja se vrši predstava v Narodnem domu.

m **Velika kavarna.** Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

§ **Mestni kino.** »Čeki smrti« drama v 6 činih z Alfonzom Fryland in Evo May v glavni vlogi se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Narodno gledališče.

Repertoire:

Torek, 19. septembra: Revizor. Abonem. A.

Sreda, 20. septembra: Zaprto.

—o—

Narodno gledališče. Danes 19. sept. se vrši prva predstava v abonementu in sicer za abonement A. Kdor še ni dvignil izkaznice, naj to nemudoma stori. Tudi oni gg. ki imajo ab. B. naj blagovolijo čimpreje dvigniti svoje izkaznice, ker je v četrtek 21. sept. še predstava za ab. B.

Predstave. Opozarjamo cenj. občinstvo, da se vrše predstave točno ob 19½. in ne ob 20. uri!

Kultura in umetnost

x **Vspehi III. umetniške razstave kluba »Grohar«.** Da je dosegla III. umetniška razstava kluba »Grohar« popolen moralni uspeh, tega nam ni treba posebej naglašati, to so priznali in priznavajo vsi merodajni činitelji in v moralen uspeh tudi nismo dvomili. Dvomili smo le v gmoten uspeh. Danes pa lahko z veseljem naglasimo, da se je tudi ta strah izkazal za neupravičenega — razstava uspeva tudi gmotno nad vse pričakovanje. Do danes je prodanih že nad 25 del in to celo največjih in najdražjih. Vsekakor sijajen uspeh, ki nam dela čast pred vsem kulturnim svetom. Kljub temu pa moramo s težkim srcem konstatirati, da se za našo umetnost prav nič ne zanimajo ravno oni, od katerih bi to najprej pričakovali — naši bolje situirani krogi. V Mariboru imamo lepo število dobro situiranih trgovcev, podjetnikov in drugih, ki bi prav lahko žrtvovali par stotakov za našo umetnost, s tem pa dobili tudi res dragocen okras za svoja stanovanja. Zdi se pa, da se ti naši ljudje zadovoljujejo raje z ničvrednim šundom, reprodukcijami tujih manjvrednih del in pacarijami tudi-umetnikov. Toda še vedno je čas, da tudi ti odpro svoje mošnjičke in pokupijo nekaj slik, vsaj nekaj.

Sokolstvo.

o **Kolo jahača sokolskega društva v Mariboru** ima v četrtek, 21. t. m. ob 20. uri zvečer, sestanek, na katerega se radi važnosti vsi član bratski vabijo. Zdravo! Načelstvo.

Porotno sodišče.

Maribor, 11. septembra.

Morilec svoje žene.

Andrej Lichtenwallner, rojen 7. oktobra 1871 v Jastrebcih, pristojen na Kog, vdovec, čevljar na Kogu št. 87, že kaznovan, je obtožen, da je dne 12. 6. 1922 na Kogu svojo ženo Matildo v namenu jo usmrtiti, zadavil, vsled česar je nastopila smrt. Zagovarjati se ima radi hudodelstva umora po §§ 134 in 135-4 k. z. Obtoženec se je dne 7. 11. 1920 poročil v farni cerkvi pri Sv. Bolfenku pri Središču kot vdovec z vdovo Matildo Zorec rojeno Kosijevo. Nevesta je imela izza prvega zakona že dva otroka, imela pa je tudi posestvo. Obdolženec ni imel ničesar. Navzlic temu ga je vzela žena zopet na soposest. Kmalu po poroki je začel obdolženec, ki je že bil veliko v zaporih, s svojo ženo grdo ravnati. Bil je vedno surov in to radi tega, ker si je vtepel v glavo, da mu je žena nezvesta. Začel jo je pretepavati in ponovno ji je grozil, da jo bo ubil, rekoč: »To je meni vseeno, danes ali jutri.« Ker je obdolženec 1. in 2. 11. 1921 pregrdo postopal z njo, ga je 3. 11. 1921 ovadila pri okrajnem sodišču v Ormožu radi nevarne grožnje. Bil je aretiran in nato po izvršeni preiskavi obsojen od okrožnega sodišča v Mariboru s sodbo z dne 19. 11. 1921 na šest mesecev težke ječe, katero kazen je odslužil 3. 5. 1922.

Iz razlogov navedenih v citirani sodbi je posneti, da je obdolženec na dan Vseh svetnikov 1921 umrli, ko je hotela iti na pokopališče molit za ranjke, nastavil železno palico na prsa, ter jo prisilil, da je pokleknila in obudila kesanje. Drugo jutro jo je napol nago pretepel in tudi poškodoval. Od tega časa naprej je postala umrla po sporočilu svojega župnika bolehna in oslabel je njen razum. Kakor je postopal obdolženec s to svojo ženo, tako je ravnal s svojo bivšo ženo Evo. Tudi tej je vedno grozil in bil obsojen 9. 6. 1911 na tri mesece težke ječe. 1. 3. 1912 se je njegov zakon z Evo Lichtenwallnerjevo ločil in od 14. 8. 1912 je živel skupaj z omoženo Antonijo Medikovo, nad čemur se je ljudstvo zgražalo. Obdolženec je bil mnenja, da so ljudstvo nahujskali proti njemu njegova žena Eva ter Pinteričovi iz Jastrebc. — 5. 4. 1915 se je maščeval nad zadnjimi. Ko so zvečer prišli mimo Medikove hiše Jože, Marija in Ljudmila Pinterič, je vstrelil proti njim iz nove ravnokar kupljene puške iz razdalje dveh do tristo korakov, pri čemur so bili vsi trije zadeti in je Jože Pinterič na posledicah otrpnjenja možganov tudi umrl. Državno pravdništvo v Mariboru je nato obdolženca obsodilo radi hudodelstva dovršenega oziroma poskušenega umora, a je bil potem od izjemnega sodišča v Mariboru s sodbo z dne 5. 6. 1915 obsojen le radi hudodelstva uboja oziroma težke telesne poškodbe na petletno ječo. Komaj je prestal to kazen in je bila njegova žena Eva mrtva, je že mislil na drugo ženitev. Posrečilo se mu je pregovoriti vdovo Matildo Zorečevo.

Obdolženca pa kazni niso izpametovale. Ostal je surov tudi proti svoji drugi ženi. Umevno je, da je razmerje med njim in Matildo postalo še slabše, ko je sprejel sodbo z dne 9. 5. 1922 od okrožnega sodišča v Mariboru, glasom katere se je ločil zakon med njim in ženo in sicer edino le iz njegove krivde. Posledica tega je bila ta, da bi moral obdolženec zapustiti hišo ter da bo se morala razdreti skupnost premoženja. Prepiri med zakoncema do 12. 6. t. l. zvečer niso ponehali. Hudoval se je obdolženec nad ženo, ker mu je poskrila živila. Najbolj pa ga je razljutilo, ko je prišel 10. 6. 1922 sodni sluga iz Ormoža ter ga postavil na celo. Bil je brez stanovanja, vendar pa se ni mogel ločiti od svoje žene, ostal je pri njej. 12. 6. t. l. je nekaj časa delal pri posestniku Čurinu, a ko je začelo deževati, je šel k ženi. Ta je delala na vrtu, on pa je šel v gorico, katera leži tik vrta; pri tem sta se, kakor trdi obdolženec, neprenehoma prepirala. Ko je bil čas večerje, je šel obdolženec v hišo ter vprašal ženo, ali mu bo dala večerjo. Odvrnila mu je, da ne in da bo odšla z doma. Obdolženec je rekel, da bo pač šel z njo in res je šel za ženo, katera je šla v gorice travo nabirat. Ko se je okrog 20. ure vrnila domov, je prišel za njo tudi obdolženec. Ker mu je rekla, da nima pravice iti v hišo, jo je prijel z obema rokama za vrat, jo stiskal, pri čemur pa sta padla iz prikleti čez stopnice v klet, kjer jo je tako dolgo držal za vrat, da se ni ganila več. Ko je bila mrtva, je odšel in se sam ovadil orožnikom. Tako opisuje obdolženec sam dogodek kritičnega momenta. On hladnokrvno prizna, da je zadavil svojo ženo, ker ga je razjezilo, da nima nobene pravice več v hiši. Prizna nadalje, da je še žena zavpila, ko jo je zgrabil v prikleti za vrat, ne spominja pa se, kako sta prišla v klet. Sin ranjke devetletni Martin Zorec je izpovedal, kolikor je videl iz spalnice skozi vrata, da se je obdolženec vlegel v kleti na mater in da je ona šele takrat začela kričati. Ni dvoma, da govori ta priča resnico. Iz tega pa sledi, da je obdolženec, kar sicer izrecno ne taji, potegnil ranjko, katero se slika kot skrbno in ljubezniivo mater ter potrpežljivo ženo, v klet ter na tleh ležečo zadavil. Pri današnji razpravi je zagovornik g. dr. Škapin stavil predlog, naj se po psihiatrih ugotovi obtoženčevo duševno stanje. Ker se lahko po nekaterih znamenjih sklepa, da je obtoženec bolan na duhu in da se v trenutku umora ni zavedal odgovornosti svojega dejanja. Zaslišana sta bila tudi gg. dr. Faminger in ravnatelj jetnišnice Hohnjec, ki sta izpovedala svoje vtise o obtožencu, katerega poznata. Sodni dvor je zagovornikovemu predlogu ugodil in je določil da preiščeta Lichtenwallnerjevo duševno stanje sodna izvedenca gg. dr. Jurečko in dr. Zorjan. Istotako je bil sprejet zagovornikov predlog, da se pokličejo nekatere nove priče. Na to predsednik g. dvorn. svetnik dr. Toplak preložil razpravo do prihodnjega porotnega zasedanja.

Sport.

: **Tennis-turnir za prvenstvo Maribora.** Prvi slovenski sportni klub Maribor priredi prihodnji tedem tennis-turnir za prvenstvo Maribora. Pričetek turnirja je v nedeljo 24. t. m., konec pa v nedeljo 1. oktobra. Pravico do udeležbe na turnirju ima vsak verificiran član kateregakoli mariborskega sportnega kluba. Prijave sprejema upravitelj turnirja g. Miroslav Kostial, Slomškov teg. 6, telefon 158. Nadsodnik turnirja je g. Ivan Roglič, sodniki pa so gg. Žunkovič, dr. Stamel, Felber in Suppanz. Pri prijavi mora vsak član plačati takso 25 Din. Igra se po mednarodnih pravilih o tennisu. Nagrade se bo razdelilo na igrišču po zaključku turnirja. Rezultate turnirja se bo objavilo vsak dan posebej na oknu kavarne »Central« ter v naših dnevnih listih.

: **Rapid I : Maribor I 4:4 (2:2).** Po dvakratni zaporedni sigurni zmagi nad prejšnjim dolgoletnim prvakom primoran je Maribor — po včerajšnjem presenečenju — z njimi točke deliti. Li imamo zaznamovati napredek R. ali nazadovanje M. Rapid je bil v nekoliko premenjeni postavi vsekakor boljši, kot v pretečenih nastopih. Požrtvovalnost in elan, — ki je ob vsakem uspehu naraščal sta mu predvsem pripomogla do uspeha. Maribor je v skupni igri nadkriljeval nasprotnika. Nekoliko sigurnih šans vsled male indisponiranosti napadalcev (Lenasi) ni izrabil. Prestavljanje se ni izvedlo in bi postalo skoro usodno. V splošnem je bila igra hitra, vseskozi napeta in zanimiva. Potek: ker je od PO določeni sodnik g. Hrast izostal, se je po daljših pogajanjih, ki zavlečejo pričetek na 4.20, določil kot sodnik g. Valčeki. — (PO naj gospode pouči v glavnih dolžnostih sodnika, kajti ravno vsled takih slučajev nerednosti, nastanejo protesti in nepotrebne komplikacije, ki ovirajo redno poslovanje.) — Že takoj pričetek »oster«. V 3' center Ferka sr. — Pernat scorta. Rapid malo frapiran, »nategne«, doseže v gneči 11. metrovko — izravna. (Barlovič). Maribor napada — doseže v 10' ot, ki ostane neizrabljen. V 11' reši Sajovic. Menjajoči napadi. Oba vratarja stopita prečesto v akcijo. V 25' neopravičeno odžvižgan ofside-met-strel Vogrinca drži Dolinšek. Dvoboj Stauber-Barlovič, slednji podleže — napad — 11 m. za M. (Pernat). V 30' reši iz klobčiča« Glaser. V 32' »Ladi« zastane Ferk soliro-scorta. V 40' kot za M. Brani cela garnitura R. in srečno ubrani. Napadi. Polčas 2 : 2. — II. Lenasi krilo, Pernat v zvezi. Tempo isti. Temeljito preizkušanje sil. V 10' solo Rudl — krilcev ni — Glaser leži mreža se trese — 2 : 3 za R. Nato ponovni generalni napad R. Glaser rani. Maribora se polašča mala trema in nesigurnost. Menjajoči napadi. V 14' zanudita Lenasi in Vogrinec. V 25' nepravilno odžvižgan ofside Vogrinca. Ni posegel v igro, to je ni sam sprejel žoge niti nasprotnika oviral!) v 37' kot za M. efektno obranjen. V 40' zadobi R. po Ferku vodstvo. V 43' izravnava Pernat, ki je zopet v zvezi. Strašski sodn. Hofer protestira — češ ofside Sredina — aut goal kik — konec. — V dobri formi: oba vratarja Wagner, Stauber — drugi običajni. — Koti 3:1 za M.

Glavni urednik: Radivoj Reisp
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim

Mala oznanila.

Kontoristka s prakso se takoj sprejme pri Iv. Kravos, Aleksandrova 13, vogal. 1716 3

Instrukcije daje učiteljiščnik-odličnjak III. letnika. Naslov v upravi „Tabora“. 1724 2-2

Dve učenki nižjih razredov se sprejmeta na stanovanje in hrano. Naslov v upravi. *

Izvanredno **dobra privatna hrana** se odda. Kje, se izve v upravi. 1730

Kdor mi naznani **prosto stanovanje** (sobo in kuhinjo) v Mariboru, dobi K 100·— nagrade. Naslov pove uprava „Tabora“. 1735

Nova trda spalnica se ceno proda. Aleksandrova c. 203. 1719 2—1

Pohištvo za spalne in jedilne sobe iz trdega in mehkega lesa po znižanih cenah. Tovarna za pohištvo, Koroška cesta 46 1734 6—1

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in **poljske pridelke** plača najbolje tvrdka Sirc-Rant, Kranj, telef. int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah **na debelo sladkor, riž, olje, kavo** itd. Prosim za ponudbe gob z vzorci. 1403

Šolske torbice

in tudi druge na izbero pri Iv. Kravosu, Aleks. c. 13 na vogalu. Istotam se dobe stekleni nastavki z oporami vred za izložbena okna. 1715

Poštna pomočnica

se sprejme takoj pri poštnem uradu v Jarenini. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. 1729 6—2

Zdravnik dr. Vilko Marin

ordinira zopet od 21. t. m. naprej od 8.—9.; 11.—12. in od 14.—16. ure v 1735

Razlagovi ulici št. 15. Tel. 205.

Dominik Fabijančič

Maribor, Jurčičeva ulica 5

krojač za gospode in dame

Izprašan na Prvi krojaški akademiji v Berlinu.

Se priporoča. 1602 4 4

Kontoristinja

vešča hrvatskega, nemškega, eventuelno tudi slovenskega jezika, perfektna strojepiska in stenografinja, se sprejme proti dobri plači pri

K. Saria, Maribor

Koroška cesta 30. 1733 2—1

Prednost imajo bivše korespondentinje.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in **druge deželne pridelke** kupuje in prodaja **ANDREJ OSET, Maribor,** Aleksandrova cesta št. 57. Telefon št. 88. 1328

Podpirajte slovenske tvrdke!

CENJENE DAME

Da ne pozabite, da izdeluje in preoblikuje klobuke vseh vrst najlepše in najceneje.

„L I A“

v Dravski ulici 10 1710 4—2

Na „vinski razstavi“

objekt B „Pokrajinske obrtne razstave“ od 8. do 24. septembra se prodaja od danes naprej po zelo znižani ceni poleg vzorcev tudi cele buteljke vina in sicer:

po 28·— K	komad	(vzorec 1/10 litra po	3·— K)
„ 34·— K	„	(	ditto.	„	4·— K)
„ 40·— K	„	(	ditto.	„	5·— K)
„ 46·— K	„	(	ditto.	„	6·— K)
„ 52·— K	„	(	ditto.	„	7·— K)
„ 58·— K	„	(	ditto.	„	8·— K)
„ 64·— K	„	(	ditto.	„	9·— K)
„ 70·— K	„	(	ditto.	„	10·— K)

brez steklenic (za steklenice je založiti K 16·— za komad)! Tudi v točilnici se znižajo cene za K 8·— pri litru.

Vinarski in sadjarski odsek kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru. 1737 4—1

Družba na Dolenjskem išče

tri žagarje 1717 2—2

na lesenih jarmih, dva na polnih jarmih, tri cirkulariste vse le prvovrstne moči, ter sedem navadnih delavcev. Plača po dogovoru. Ponudbe na družbo **Velika Gora, Ribnica, Dolenjsko.**

Vrtnarstvo

IGNAC VAUDA

v Ptuju

se priporoča. 1740

N. J. Sadlucki

hiromant, psihografolog in fizionomist ordinira vsaki dan od **10.—12.** in od **2.—7. ure v Gosposki ulici 28-I.** 1663

Železo vseh vrst

1688 11—4

traverze, cement, pločevino, žice in žičnike

po najnižji ceni priporoča

Ivan Koražija, trgovina z železnino na debelo

Maribor, Aleksandrova 23.

Telefon interurban 313. **Telefon interurban 313.**

Priložnostni nakup:

Fiat-tovorni auto 1½ ton

Perl-tovorni auto 3—4 ton

Phänomobil z dvema sedežema, 12 konjskih moči. 1738 3—1

Vprašati pri

Viljem Linninger in drug, Maribor, Cankarjeva 1.

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Prostovoljna sodna prodaja posestva.

Vsled sklepa okrajne sodnije v Mariboru z dne 12. septembra 1922, P VI 411/21-53 vršila se bo

dne 28. septembra 1922 ob 4. (16.) uri popoldne

v Bistrici pri Rušah hšt. 4 (blizu kolodvora Bistrica) prostovoljna javna dražba in prodaja pl. Mariji in Ljudmili Petan in nedl. Francetu, Edmundu in Rudolfu Petan lastnega posestva vl. št. 1, 122 in 146 **k. o.** Bistrica Fala s. o. Maribor, obstoječega iz hiše pop. št. 5 v Bistrici pri Rušah, gospodarskega poslopja in zemljiških parcel v skupnem površju 4 ha, 91 a, 61 m² ter pripadajočih pritiklin.

Izklicna cena znaša **500.000 K,** pod to ceno se posestva ne prodajo.

Vknjiženim zastavnim upnikom ostanejo njih pravice varovane.

Prodajni pogoji so na vpogled v pisarni podpisanega notarja v Mariboru, Aleksandrova cesta 14.

V Mariboru, dne 18. septembra 1922.

Dr. Jos. Barle

1732 2—1 kr. notar, kot sodni komisar.

Podpisani naznanjajo v lastnem imenu ter v imenu svojih sorodnikov pretresujočo vest, da je njih iskrenoljubljena mati, tašča, sestra in teta, gospa

Marija Glančnik, roj. Tscheligi

v pondeljek, dne 18. septembra 1922 ob 12. uri opoldne po dolgem trpljenju preminula.

Zemeljski ostanki nenadomestljive pokojnice se bodo dne 20. septembra ob pol 16. uri v hiši žalosti, Badlova ulica št. 9, svečano blagoslovili, na to pa prepeljali na mestno pokopališče in tam položili v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 21. septembra ob 7. uri zjutraj v stolni cerkvi.

MARIBOR, dne 18. septembra 1922. 1731

Dr. Franc Glančnik, Pavel Glančnik, Terezija Reiser, roj. **Glančnik,** otroci.

Josef Tscheligi, Fanny Alberti, roj. **Tcheligi,** brat in sestra.

Na željo pokojnice se ne bodo izdale posebne osmrtnice.

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij »Tabor«. — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.